

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fă-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună esemplară 5 cr. v. a.
șeu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Brevet de invenție nu se primește.
Manuscrisurile nu se restituie.
Brevet de invenție:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primosod în Viena
R. Moss, Haasenstejn & Togyer (Odo
Kass), H. Schalk, Alois Herold, H.
Dukas, A. Oppold, J. Demmsberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauha; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o colână 6 cr. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
seră 10 cr. v. a. șeu 90 ba.L.

Nr. 158.

Brașov, Luni-Marti, 20 Iulie (1 August)

1893.

Din cauza sfintei sârbători de mâne, dia-
rău nu va apăre până Mercuri sêra.

Guvernul și „hiperzelul patriotic”.

Brașov, 19 Iulie st. v.

„Tendințele adunării din Sibiu
pot să fiă încă odată așa de ați-
tătoare și periculoase dâr decursul
„teriorul al adunării a rămas în-
tre marginile legii și n’a pricinuit
nici cea mai mică conturbare a or-
dinei publice. Acum în ce colóre
se presentă națiunea maghiară —
pe partea căreia este puterea mai
mare și omnipotența statului —
decă unii se silescu a-i apăra cauza
prin escese și prin turburări de
„stradă?”

Raționamentul acesta al fôiei
de căpeteniă kossuthiste „Egyetér-
tés”, trebuie să recunoscem, este
motivată; el se întelnesce cu pă-
rerea fôiei guvernamentale „Nemzet”,
care dîce, că sêlbătăciile dela Turda
„au compromis veda, de care are
lipsă statul pentru esercitarea pu-
terii sale suverane.”

Dâr conclusionile, ce le face pe
basa acelei premise fôia kossuthistă,
sunt cu totul nemotivate și peri-
culose. În loc de a cerceta după
ievorul aparițiunei atât de com-
promițătoare pentru Maghiari, car
esercită adî „omnipotența în stat”,
sê după „Nemzet”, puterea suve-
rană a statului, „Egyetértés” găsese
că totu rêuul derivă mai cu sêmă
de acolo, că guvernul nu desfășură
puterea statului cu destulă asprime
și energiă spre a „sdrobi capetele
de hidră ale agitațiunei antima-
ghiare” și ale pretinselor „uneltiri
trădătore de patriă”.

Numai cu mare greu, pentru-că
n’are încătrău, „Egyetértés” cere, ca
statul să suprima cu „deplină ri-
gore și escesele ilegale”, ca cele
dela Turda, dâr nu se sfiesce ale
caracterisa în același timp ca nise
„manifestări ale hiperzelului patriotic”.
Și pentru ca să întelegem și mai
bine ce vrea să dîcă, pune acest
pretinsu „hiperzel patriotic” față
în față, cu presupusa „trădare de pa-
triă” a celor ce nu s’u multuțumiți
cu stările actuale politice.

Cu alte cuvinte: trebuie să pe-
depsiți pe escedenții unguři dela
Turda pentru ochii lunei și ca s’a-
veți apoi și mai multu cuvântu de
a lovî fără de milă în „agitatori
români”.

E invederat, că decă guvernul
ar urma după acesta receptă a fôiei
kossuthiste relele esistente nu nu-
mai, că nu s’ar delătura, ci s’ar
înăspri. Și este ușor de întelēs
din ce causă: Escedenții maghiari,
chiar de ar fi pedepsiți, n’ar fi
nici decum convingși, că au făcut
un lucru rêu și nepatriotic, ci ar
crede cel mult, că n’au alesu tocmai
mijlocul cel mai potrivit pentru
manifestarea „hiperzelului
loru patriotic”. Urmarea ar fi, că
acestu „hiperzel” ar continua a
se manifesta în altă formă sub
masca „legalității”, sub care se
comit de decă de ani cele mai
marî nedrep-

tăți și fără delegi în detrimentul
pacificei conviețuirii a poporelor
din acestu stat și idea dominantă
că cetățenul de nascere Maghiar,
are unu privilegiu față de concetă-
țenul sêu român, slav etc., nu
numai că nu s’ar combate, dâr s’ar
întări din ce în ce mai tare și re-
sultatul ar fi, că dela unu timp
puterea statului, ce se află exclusiv
în mâni maghiare, n’ar mai puté
învinge de loc, curentul care cum
dîce „Nemzet”, pretinde pentru ce-
tățenii maghiari „privilegiul de a
nu fi pedepsiți”.

Pe calea indicată de „Egyetértés”,
regimul ungurescu ar ajunge să fiă
pe deplin jucări în mâna „hiper-
zelului patriotic” alu masselor
fanatizate maghiare, precum este în
mare parte deja astăzi, și ar trebui
să sfêrșesc prin a se închina și el
pe față — ca „Ellenzék” din Clușiu,
„înaintea adevêrurilor psihice, car
nu respectăză paragrafi.”

Dîce fôia guvernului „Nemzet”
că cetățenii maghiari, car în tur-
barea lor pătimașă aruncă cu petrii
asupra concetățenilor lor, n’ar tre-
bui să aibă privilegiul de-a rămâne
nepedepsiți.

Bine. Dâr atunci e clar, că
trebuie să se întempe cu totul alt-
ceva, decătu ca să se procedă în
viitoru cu mai mare asprime și ener-
giă în contra celor car nu numai
că nu se bucură nici de cel mai
micu privilegiu, nu numai că nu
facu parte din națiunea, care eser-
cită exclusiv puterea statului, dâr
mai sunt încă și în cel mai mare
gradu asupriți, nedreptățiți și prigo-
niți.

Nu se putea întempla ce s’a în-
têmplat dela Turda, decă „cismarii
politici” de acolo, cum îi numesce
„Nemzet”, n’ar fi de idee, că Ro-
mâni sunt unu popor fără drep-
turi și fără patriă și decă n’ar ceti
dîlnic în foile maghiare, că sunt
dușmanii cei mai înverșunați ai pa-
triei și ai Maghiarilor.

Pentru ca să se pôtă crea o
stare de lucruri, care să facă cu pu-
tință și pedepsirea „hiperzelului pa-
triotic” alu cetățenilor maghiari,
trebuie mai întâiu să se delătura ano-
malia poziției lor privilegiate în
stat, trebuie să fiă puși într’un
rêndu cu ceilalți cetățeni nemaghiari,
realisându-se în mod sincer prin-
cipiul dreptății, libertății și alu ega-
lei îndreptări.

Cei dela „Egyetértés” ar face
bine să mai cetescă odată broșurele
politice ale lui Ludovic Mocsary.
Ei ar puté din ele vedé, care ar
fi mijlocul unicu pentru a apăra
cu succesu interesele și veda statu-
lui, precum și onorea națiunei ma-
ghiare.

Voci asupra Conferenței

Sub titlul „Pedepsă—credință”,
„Narodni Listi” dela 26 Iulie a. c.
publică unu articolu de fondu în
care dîce între altele:

Ca să evita unu mare scandal față
cu lumea, guvernul ungurescu a trebuit

să concedă conferența română. Acesta i-a
oostat multă trudă și abnegare de sine.
Ei mai bucosor ar face ca Români să
dispară de pe față pământului, mai ales
de când cu mergerea lor la Viena. Cine
nu și aduce aminte de Dr. Rațiu, cum l’au
prigonit pentru aceea, cum a trebuit să
fugă din Turda și cum a fostu trasu co-
mitetulu în cercetare judecătorească, ca și
când Români ar fi trădători de patriă,
pentru-că s’au dus la Viena spre a se
plânge.

Urmarea a fostu persecutarea presei
române, restringerea dreptului de intruire,
tragerea în judecată a patrioților români;
dâr cu toate acestea guvernul ungurescu
nu i-a succesu să imblândescă pe Români,
ei suntu prea vênjoși, cum au dovedit-o
deja la 1848. Ei au datu atunci destul
de lucru lui Kossuth, cum putem ceti în
memoriile sale. Și atunci încă ei nu aveau
la spate România independentă.

Și ce voru Români dela Ungaria?
Nimicu decătu dreptate. Ei nu voru, ca
limba lor să fiă nedreptătită și desprețuită;
ei voru să aibă o reprezentățiune dreptă
în dietă, în comitate: o unu cuvântu, o au-
tonomiă cum o dă, de pildă, Elveția fi-
cărui canton.

Dâr în aceeași măsură, în care poli-
tica dela Pesta este o nebuniă, politica ce-
loru dela Viena este nemulțamitoare. Să ne
reamintim numai, ce au făcutu Români
în 1848, în emulațiune cu Croații și cu
Slovacii; cu deplină lealitate ei se impo-
triviră energicu Maghiarilor. Foile oficiale
austriace îi numiau atunci eroi și le pro-
miteau, că voru fi rêsplățiți pentru acesta,
precum merită.

Și astăzi foile centraliste vorbesc de
deputația Românilor, car au mersu cu
Memorandul, dîcându, că Români au fostu
„tripli”, n’au făcutu nici o trébă, au făcutu
un mare fiasco etc.

Români însă pară acum a fi lecuiți
de ideile centraliste, ei începă a se rădima
pe puterile lor proprii și în solidaritate
cu celelalte popore nemaghiare.

Organul opoziției croate „Ob-
zor” se ocupă într’unu articolu cu
conferența noastră. După ce spune,
că adunarea din Sibiu este de mare
importanță și pentru celelalte națio-
nalități din Ungaria, și după ce
atacă fără cruțare presa din Viena
și Budapesta, care timbrăză de „tra-
dare de patriă” mișcarea naționali-
tăților — organul croat dîce:

Ce privesce pe Croați, Români pot
fi siguri de simpatia lor. Ei au datu es-
presiune acestei simpatii în telegramele, cu
car au salutatu adunarea română și car
au produsu mare insufletire. Români soi
fôrte bine, că în monarchia acesta Slavii
le sunt aliați naturali, și în primul locu
Slovacii, car îndură aceeași sorte; apoi
Croații, car mai bine au ocaziune să cu-
noscă pe Maghiari; — apoi ceilalți Slavi,
car cu toții gemu sub greutatea afurisei
politice de adî. Când dâră ne alăturăm la
Români cu totă sinceritatea inimii noastre
și urmărîm activitatea lor patriotică cu cea
mai viuă stentziune și cel mai caldu in-
teresu, dorîndu tendinței lor cel mai bun
succes: dorîndu totodată nouă și celorlalți
Slavi, ca să luăm pe poporul român cu
esemplu. Da, să luăm pe Români ca em-
plu, și ca și ei și noi printr’o agitațiune
legală să oucerim opinia Europei și să

oăstigăm simpatia ei; să ținem deștept
spiritul național și mândria națională. și
să desvoldăm o acțiune neîntreruptă, viuă, so-
lidară și hotărâtă.

Organul național slovac „Na-
rodnie Noviny” scrie între altele:

...Salutăm pe Români. Conferența lor
însemnă mare pasu făcutu în deslegarea
ceștiunii naționalităților, în politica internă
a Ungariei — pasu mare înainte, cătră mai
bine. Poftim să urmeze înainte fără opriri,
când poporul, despoiatu de drepturile sale,
desvoldă o așa mișcare puternică. Inse și
gazetele din Budapesta au trebuit să scrie
că de Sâmbătă încă trenurile cu direcți
cătră Sibiu, venîndu din toate părțile Ar-
dealului și ale Ungariei propriu dîse, locuite
de Români, nu erau umplute decătu cu de-
legații conferenței din Sibiu. Duminică
dimineta era să se scobore grămeți-grămeți
poporația din munți — acelu popor, isolatu
de influința demoralizătoare, nedepriștu a
vedé în viața sa retrasă decătu prin escep-
ție mare chiar orașele cele mai de aprôpe,
poporul acela, care atâtea nesfirșite năca-
suri rabdă în munți, poporul e însă deș-
teptatu acuma....

Precum vedem, foile maghiare tare
au muiat tonul. Atata vreme însă au
operat cu minciuna, facutu acum chiar
decă ar voi, nu se soi descurca din ea.
Interesul acestui stat este, ca fiă care
cetățen, fără deosebire de limba, de nêmu
și de religiune, să și afe aici patria sa
scompă, — dîcu acum ei. Er despre un
astfelu de adevêr mai înainte nu soiți?
Acum vè crepă în capu când poporul ro-
mân s’a pus în mișcare, ca o lavină...
Apoi drepturile trebuie să le dobândesc
cu cauculire, rugări smerite, apoiieri pline
de incredere, cum le dîceți voi? Ôre Maghiarii
n’au soiutu, că au confiscatu totul pentru
sine din ceea-ce, pe lângă ei, aparține încă
și Românilor, Slovacilor, Sêrbilor și
Rutenilor? Toți aceștia pôrta sarcinile de
cetățeni întomai ca și Maghiarii, dâr din
tolosințele statului sunt esclusi, din toate.
Români — dîcu foile — se caute a dobândi
validitatea nêmului, limbii și intereselor
lor în granițele statului și constituției.
Cum să o facă, decă nêmulu lor este es-
clusu din ori ce ramură publică, limba lor
din școle, judecatori și administrație chiar
în limitele prescrite de legi? Ce au făcutu
Maghiarii din chiar fărîmăturile de drepturi,
codificate în așa dîsa lege a naționalități-
lor? Ôre n’ar sberat dela început încă în
aui șapte-deci ai erei noue, că legea acesta
trebuie desființată? Totu timpul de 26 de
ani percurși, er mai ales în perioadele ma-
ghiarisării desfrânate, slujbași de totu so-
iul și de toate treptele căutau a și oăstiga
merite tocmai întru oălcarea acestei legi,
fară-ca vre-unu ministru să și fi pedepsitu
vre-odată. Nu e multu de când unu minis-
tru a esprimat laudă unui om, care pro-
clamă nebunesc, că naționalitățile nema-
ghiare trebuie nimioite. Și în astfelu de
imprejurări să se adreseze Români și Slo-
vacii plini de incredere cătră Maghiari?
Cel-ce se folosesc de proprietatea mea
fiîndu consciu de lucrul acesta; cel-ce m’a
jefuitu de totu ceea-ce-mi este mai sfântu,
de aceea fără de care nu e om liberu,
cum pot să am incredere cătră unu așa
om? Așa e și între popore.

Încă odată salutăm pe Români pen-
tru lupta lor eroică încinsă mai ales prin
conferența lor actuală. Lupta în contra

minciunii e din cele mai anevoioase; ei însă sântu îndeajuns înarmați pentru ea. Țr pe noi Slovaci să ne îmbărbăteze sufletul lui Kollar, care a dîs; „că cu convingerea ta trebuie să trăsesci și să mori“...

Diarele parisiene și streine continuă a comenta în terminii cei mai favorabili lucrările conferinței naționale din Sibiu.

„Gaulois“, după ce enumără lucrările și rezoluțiunile luate de conferință, dîce oă unul din popoarele bătăneii Europe, care arată mai multă verdeață și voiniciă, este fără îndoială poporul român, atăt de caracteristic prin vîgurositatea și puternica lui alipire la limba națională și la glorioasa lui origine.

„Moniteur Universel“ dîce, oă conferința națională română n'a plăcut de loc liberalului guvern unguresc, a cărui devisa este: Totul pentru noi și nimic pentru ceilalți, și care escelează în arta de a confisca în interesul său propriu tôte libertățile nenorocitelor popore, cari suferă jugul maghiar.

„Independance Belge“, după ce exprimă admirațiunea pentru ordinea și însuflețirea, care a domnit la conferință, continuă: Tripla alianță va trebui să rezolve procesul dintre Români și Maghiari în interesul politicii și a operei de umanitate. Ea nu va mai pute trece fără pericol peste mișcarea așa de resolută a unuia din cele mai vîgurose și mai voinice popore ale monarhiei habsburgice.

Vandalismul reînnoit!

Turda, 29 Iulie 1893.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Onorate Domnule Redactor! Ceea ce am scris despre mörtea unui individ, pe care l'a ajuns glonțul în fole, fiindă acesta singura scire luată din isvor maghiar, s'a dovedit ca neadeverată. Faptu este, că glonțul a ajuns trei indiviți, însă nu a murit nici unul. Svonul a fost făcut înadins, ca cu atăt mai tare să-i esacerbeze pe sêlbaticii Unguri contra Românilor. Causa, pentru care a fost silit locotenentul de gendarm a comanda în 26 l. c. focu, este, că densus a fost lcvit de două petri, őr gendarmul, care a pușcat, a primit în pieptu o lovitură grea de bolovanu, așa că 'i s'a și umflatu peptul cumplitu. Miliția nu a sosit până Vineri în 28 l. c. nörtea spre Sămbătă. Gendarmeria, care spre nörtea de 27 l. c. a fost sporită în modu însemnatu, a prinsu mulțime de indiviți cu revolvere, cari voiau a ucide cu őr ce prețu pe trei Români din Turda, în deosebi pe d-lu Vlăduțiu. Aceștia toți au fost predați de gendarm spre paza poliției turdene; acēsta însă mare parte i-a făcutu scăpați; și întru adevēru acum s'a observat, pentru ce au cumpēratu sêlbaticii din Turda mai tôte revolverele aflătore prin bolte (prăvălii).

Vineri în 28 l. c. nörtea, înainte de venirea miliției, doi indiviți au pētrunsu în curtea d-lui Vlăduțiu din spre strada laterală, unde se află casele cele vechi, sărindu peste pörtă; observându-i însă servitorii, îi alungară afară. Ce au căutat aceia în capul nopții acolo, pöte da őr cine cu socotēla; cine au fostu însă, nu se scie. Nu aru fi făcutu însă multă ispravă acei doi bandiți, chiar și de nu erau observați, căci d-lu Vlăduțiu, dimpreună cu stimabila i familiă,—ca să se pötă recrea de nedormirile nopților trecute — s'au dusu la sate.

Țtă dēr, D le Redactoru, împregiurările critice, în cari se află astăzi Români din Turda. Pe când cugeta omul, că Maghiarii se voru scărbi ei înșiși de sêlbătăciile comise nörtea trecută, pe atunci ei adună

tôte revolverele de prin bolte, ca astfel să fiă mai siguri întru culegerea jertfelor române din acestu nefericitu orașu.

Sbuciume se însă acești sêlbatici őr cätu voru vrē, ucidă din rēndurile nōstre őr cätu de mulți, căci până se va mai afla vre o suflare de Romānu în acēstă nefericită patriă, ei nu voru pute scöte din pepturile nōstre simțulu romānescu și din graiurile nōstre dulcea limbă strămoșescă.

Sc.

Kosztensky și guvernul.

„Pester Lloyd“ și cele l'alte foi aduc următorul caracteristicu comunicat:

La conferința Romānilor dela Sibiu au făcutu multă larmă cu aceea, că ministrul de interne și-a esprimat „deplina recunoscință“ față de broșura lui Dr. Géza Kosztenszky, în care într'unu pasagiu se proclamēză necesitatea maghiarisării cu forță (a naționalităților). Acum dîarul „Politik“, într'unu articolu de fondu ia act de acēsta și conchide, că ministrul unguresc de interne și guvernul unguresc „s'a declarat pe față pentru principiile brutale ale politicii de naționalitate a acestui Maghiar neașu“.

Suntem în pozițiune, a declara de o născocire perfectă însăși fapta incriminată și prin urmare și tôte concluziunile, ce se lēgă de ea. Nu i-a venit de loc în minte ministrului de interne, săși esprime deplina sa recunoscință față de Dr. Kosztenszky. D-lu Hieronymi obișnuose numai să mulțămēscă, ca omu complasantu, pentru atențiune, dēcă cineva îi trimite o carte sau unu altu semn de aducere eminte. Când fișpanul comitatului Neutra a predat ministrului cartea lui Kosztenszky, ministrul și-a esprimat multămită, fără ca să aprobeze sau să desaprobeze însă cuprinsul acestei cărți. Din acestu act de simplă complasantă numai o vonță rea pöte să tragă consecvența, după cum o face „Politik“ și aderenții lui Rațiu. Noi credem, că atunci când cineva mulțămēscă pentru trimiterea unei cărți nu se identifică încă cu cuprinsul ei și nici nu ia răspunderea pentru ceea ce conține cartea.

După cum îl cunoșcem pe d-lu Hieronymi, put-mă să presupunem hotărît, că și atunci și-ar esprima mulțămirea, când Rațiu i ar trimite broșura sa.

„Insemnătatea politică a adunării române“.

Sub titlul acesta d-lu Jancso Benedek publică în „Egyetértés“ dela 30 Iulie unu articolu datat din Sibiu, în care se ocupă cu cestiunea română. Țtă între altele ce se dîce în numitulu articolu:

Causa principală, că mi-am amănată petrecerea mea aici a fost, ca să-mi căștigă intuitiv informații asupra raporturilor, ce există între cele două partide (române). Înainte de tôte am venit la convingerea, că nouă Maghiarilor nu ne este permisă a lega speranțe esagerate de acțiunea Mocioniștilor... Sēu învingu Mocioniștii, sau tribuniștii, față situațiunei nu se schimbă fiindă amădouă partidele, avēndu în vedere pretenșiunile, stau cu desēversire pe aceeași basă, și nu sânt între ele decăt deosebiri de tactică. Mocioniștii află necesară, ca cauza activității s'o ducă mai înainte, dēr și în partida ultraiștilor se lășește totu mai multu ideia acēsta, mai a'esu între elementele cu judecată mai modernă și mai cu școlă politică.

Ei nu vrēu să țină la passivitate, deoăt până ce se va aduce o lege privitoare la cercurile electorale, la sensu, la garantarea alegerilor libere. Dealtmîntrelea, neținēndu sēmă de cestiunea română, reforma legii electorale e pe deplină necesară. Sunt convinsu, că dēcă acēstă reformă va face posibilu, ca Romāni să n'aită mai multu causă de a se plānge, că în modu măestrut sântu scoși din parla-

lămetu, ei cu timpul voru forma în diēta o partida națională din 20—30 capete, dēr atunci voru înceta agitațiile, uneltirile ascunse și politica urei de până acum.

Am mai observat, că atăt în partida Mocioniștilor, cätu și a tribuniștilor sântu mai multe curente. Și diacöce și dincolo sântu dacoromāni. În cea din urmă mai mulți. Aceștia constituēsc elementele cele mai naive, dēr totodată și cele mai fanatice, adecă esclusive popi, dascăli ba și căpi va profesori. Sântu mai departe între ei reacționari austriaci, cari cred, că în unire cu cercurile reacționare din Viena le va succede să se restabilēsc stările dela 63 și astfel, ajungēndu în funcțiuni grase, őr mai tārziu, trăgēndu pensiuni austriace, să se întöröc între legionarii lui Traianu.

Mai dîce apoi, că întru așa dîzii „tribuniști“ s'ar afla și de aceea, a căroru idealu ar fi o monarhiă federativă. Dēr între aceștia mai sânt și unii, cari dîce: să lăsăm la o parte pe cei de peste Laita, să recunöcem statul maghiar independentu sub dinastia Habsburgică, cu caracter maghiar în funcțiile superöre de stat, dēr cu organizmă federativă, care să garanteze autonomia naționalităților.

Obiectul esaminărilor mele au mai fost și raporturile dintre Ligă și deosebitele partide române (Sic! — Trad.) Naturalu, că masele așteptă mântuirea dela Ligă. Părerea lor e că acēsta este mântuirea și liberătore Romāniei. Acēsta o crede și partea cea mai mare a Ligistilor... Părerea celor mai moderați este, că Liga, în primul loc, are problema de a sustine conștiința unității culturale între Romāni din deosebitele țeri, őr pentru cauza română din Ungaria are importanța, de-a sustine neînterupt la ordinea țlei acēstă cestiune înaintea opiniei publice europene, de-a face propagandă în favörea ei, ca în casu de-o încurcatură europeană, őr ce tendință întru valorarea acestui interesu, să se întēnescă cu simpatiile Europei. Rolul Ligei este acela, care a fost alu emigrațiunei maghiare din 1866.

Acum se nasee întrebarea, că are adu mișcarea română caracteru revoluționar, őr n'are? În înțelesul acela, ca Romāni să se revolteze în timpu de pace, aici în țēră, sau unți cu puterea armată a Romāniei, ca să ne atace pe noi — nu există. Țr ce astfel de vorbă, declarația, soire, fiă din parte română, fiă din parte maghiară, este cea mai mare minciună, ce se pöte închipui, mai multe: este o curată prostie...

La întrebarea însă, că ce se va întēpla în casul unu mare răboiu, d-lu Jancso Benedek răspunde, că Maghiarii pötü fi pregătiți la o rēsculare din partea Romānilor și a celorlalte naționalități, când tripla alianță, și prin acēsta monarhia austro-ungară aru suferi învingere. Nu se pöte disputa, dîce autorul, că scopul și problema Ligei este a pregăti acēsta pentru casul când n'ar ajunge o catastrofă. Nu cumpănesce nimicu, că România înclină ași spre tripla alianță, fiindcă celu ce cunoșce raporturile politicei Romāniei, scie, că Carolu de Hohenzollern numai până atunci pöte sta pe tronul Romāniei, până când tripla alianță e victoriosă.

Presă maghiară și Turda.

Reproducem ași părți din doi articuli, ce-au apărut în două foi kossuthiste, „Egyetértés“ și „Ellenzék“, pentru ca să se vadă cum scie unii și cum scie alții să aprețieze bravura Zulucaferilor din Turda:

„Egyetértés“ scrie în fruntea numărului dela 29 Iulie, între altele:

Ne ridicăm vocea în celu mai hotărît modu contra împrejurării, ca fiă în Turda, fiă őr și unde, isbunirile protestațiunilor patriotice să pășēscă pe terenul demonstrațiunilor și a esceselor de stradă. Astfel de demonstrațiuni nu pötü decăt să strice acelei activități necesare, ce-o va desvolta puterea publică contra pericolului agitațiunei române; mai departe ele pötü să îngreueze őr-ce ordinațiune legală și justă, ce trebuie s'o aplice respectivele au-

torități pentru zădărnicierea uneltirilor române. Ba mai multu, astfel de amestec lărmitor și nimicitor de ordine pune pe Maghiari într'o lumină ridiculă față de Romāni. Tendințele adunării din Sibiu pötü să fiă încă odată așa de ațîțătoare și periculoase, dēr decursul exterioru alu adunării a rēmasu între marginile legii și n'a priedut nici cea mai mică conturbare a ordinii publice. Acum în ce colöre pöte să prezente pe națiunea maghiară — de partea căreia este puterea mai mare și omnipotentă statului — dēcă cauza acēsteia se a'leso unu a o apēra prin esocese și prin turburări de stradă?

Dēcă a noastră e puterea, dēcă în mână nōtră se află multiplele mijlöce ale puterei factice și organizate, acolo unde trebuie, să fim aspri și energici; acolo unde e necesaru, să fim ecitabili și marinimosi,— căci puterei îi compete și una și alta! Procedura puterii o pretindem acum dela autoritatea statului maghiar: să fiă necruțător față cu uneltirile trădătore de patriă să nimicēscă tăciunii aruncați între noi din afară și tot-odată să cumpănescă liniștit mijlöcele, cari s' sting pasiunile aprinse, să gonēscă ideile rētacite și cari pötü consolida spiritul armoniei patriotice între toți locuitorii țerii. Dēr celu care este mai tare, acela mai virtos să încunziere forta ilegală, căci escesele scandaloase din Turda în locu de a dovedi putere impunătoare, deșteptă înaintea lumii părerea, că Maghiarii s'ri conduși de sentimentele slăbiciunii și ar fi răpiți de nechibzuința frioci. Nu este acēsta ridiculu, atunci când marii patrioți romāni vestesoi în Europa întregă pretinsa loră aspirare?

Dēr încă la uva s'ar mai pute gāndi cei din Turda și de airea. Națiunea maghiară așteptă cu dreptu cuvēntu dela guvernul său, ca să sdrobēscă capetele de hydră ale aoei agitațiunii antinaționale și pe toți aceia, cari țesă comploturi criminale în potrua ordinii constituționale. Să-i facă inofensivi — însă națiunea maghiară nu are nici decum nevoia ca cetățenii maghiari să fi separați de cetățenii lor romāni prin contrarietăți neîmpacabile. Țr dēcă patimile turbatöre ale maseilor s'ar amesteca și mai departe în procesul regnicolaru alu „gravaminelor române“, într'acevēr ar fi inevitabilu, ca patimele cele mai nenorocite ale urei de rassă de ambe părțile să nu degenereze, ca astelă între Maghiari și Romāni să se ivēscă unu abis nedela-turabilu. Cei ce în Turda a'unca cu pietri și spargu terestri, aducă mai mare serviciu propagandei daco-române, decăt cu se laudă apostolii Ligei din Bucuresci, și ei facu mai multu ca situațiunea să se încordeze. Pe oăt de energicu ceremu dela guvernul statului ca cu tôte mijlöcele, ce-i stau la dispozițiune să pună stavilă uneltilor române contrare statului, tocmai așa pretindem ca puterea statului să sugrume cu deplină rigöre escesele ilegale. Ne cade greu a cere față de manifestațiile hiperzelului patriotice disciplina așa de rigorösă, ca față cu tradarea de patriă, dēr mēsură necesității o dă deuna și pericolul, ce se pöte nasee unlu dintr'altu.

„Ellenzék“ în articolul de fondu dela 28 Iulie c., după ce se încercă a arăta cätu de mari dușmani sânt Romāni Maghiarilor și statului maghiar, dîce între altele:

Fiă-care așteptă, dēră, ca puterea statului să suprimē prin mijlöce legale insultele nemotivate și nedrepte, și tendințele, cari stau în serviciul intereselor străine. Fiă-care raționēză în modu naturalu, că până când în țēră acēsta elementu maghiar este națiune, ce alcătuesce statul, guvernul maghiar are datoru de a pădi drepturile legale ale națiunei; guvernul maghiar are datoru de-a apēra acēstă națiune de munca subminatöre a tendințelor străine și de-a căștiga stimă constituției națiunei. Face însă acēsta guvernul maghiar? N'o face! Sēu și dēcă a făcut'o vre-odată, aceea n'are nici ponderositatea. Nici rezultat, cum o dovedesce acēsta esemplu clasificat de agitațiune valahă. Agitațiune valahă graseză

liber. Valahii ni-au devenit dușman și această o spun pe față. Urmarea firească a acestei acțiuni este *reacțiunea*. Nici „Kolozsvar”, nici nime altul nu poate pretinde, ca guvernul unei națiuni capabilă de a trăi, să se împărtășească de tot ce e slab și fiindcă față de agitația vătămătoare nu vede alte dispozițiuni, e pe deplin espicabil, decât (națiunea) recurge la mijloacele, care îi stau la dispoziție. Mijloacele aceste, e drept, sunt inegale și brutale, și e posibil, că folosesc Valahilor, decât ce compănescu cu dreptate faptele, aceia nu pot decât să dea drept celui popor, care nu privește cu mâinile în sân la tendințele străine patriei. „Kolozsvar” să nu se înfiozeze de spărgătorii de ferestri din Turda, ci să se înfiozeze de acela guvern, în serviciul căruia stă, — să se înfiozeze de incapacitatea și slăbiciunea lui, că a lăsat cestiunea de naționalitate să degeneze până aici. Să nu-și verse „Kolozsvar” veninul asupra calfelor spărgători de ferestri din Turda, ci să întrebe pe stăpânul său, pe guvern, că până când permite provocarea Valahilor și insultarea lor față de elementul maghiar? Nu aprobăm modul pe răsunare din Turda, dar trebuie să ne închinăm înaintea adevărilor psihice, care nu respectă paragrafi, și care sunt justificate atunci, când dreptatea vătămătu nu se bucură de apărare legală. Demonstrația această politică nu este așa de păgubitoare elementului maghiar, cum crede „Kolozsvar”. În Turda nu s'a petrecut, decât o scenă eclatantă a acelei drame triste de naționalitate, pe care Valahii o joacă mereu în fața guvernului nepăsător. Deoa guvernul are destul simț față de această degenerare a cestiunilor de naționalitate: atunci din incidentul acesta a putut învăța destul.

Sub titlul „Scandalul din Turda” scrie „Kolozsvar” dela 29 Iulie:

Dela Clușiu a plecat cu trenul de aseră o companie de soldați la Turda, ca să ajute autorităților de acolo să restabilească ordinea. Faimele tendențioase prime spuseser, ca și sigur, că acel gendarm, care a puștat și vulnerat doi omeni, a fost Român de naștere. Din *isvoră competentă* aflăm acum, că gendarmul a puștat numai când începuse să arunce cu petri nu numai asupra lui ci și asupra comandantului său. Așadar gendarmii au puștat numai după ce s'a dat cu pietrii în ei.

SCIRILE ȚILEI.

— 19 (31) Iulie.

Distincțiunea unui soldat român. La 22 Iulie s'a petrecut în Oradea-mare o sărbătoare frumoasă; regimentul de infanterie 37 a distinsu pe un sergent, după un serviciu de 30 de ani. Sergentul se cheamă Marcu Andor, este Român din Oradea-mare, unde dânsul are două case în suburzii. Distincțiunea o deserie „Familia” în următorul mod: La 22 Iulie regimentul a eșit spre comuna română Cebai, unde până la amădă-și s'au făcut exerciții. Atunci colonelul Pflugel a comandat batalioanele în cemi-cerou; sergentul Marou Andor, ohiămat în mijloc, colonelul i-a adresat în limba germană o cuvântare însuflețită, înșirându-i meritele și decorându-l cu crucea de argint cu coroană de aur pentru merite, oferită de Maj. Sa. Maiorul Wagner a spus aceeași cuvântare ungurească, er căpitanul Lausch românesc. În sfârșit întregul regiment a defileat înaintea distinsului.

—x—

Bătăia în Camera engleză. Camera comunelor a terminat desbaterile asupra bilului lui Home-rule. În decursul desbaterilor, în timpul discursului d-lui Chamberlain, d. O'Connor, naționalist, a strigat: „Jada!” Acest cuvânt a produs o mare emoțiune; deputații au început să boxeze. Numai cu mare greutate președintele a putut să liniștească adunarea.

—x—

Guvernul bulgar a dispus de așese lae o auctetă în afacerea arestării ingi-

nerului franceș Guion, care se constată decât arestarea supusului franceș este întemeiată pe nise fapte esacte și în casu afirmativ guvernul bulgar are intențiunea d'a deschide o acțiune publică și în contra acelor, care au primit mită. Guvernul bulgar este decis să pună în libertate pe d. Guion îndată ce va rezulta din acesta nevinovăția sa.

—x—

Ună casă de bolă hazliu ni-se aduce la cunoștință. Poliția de aici a fost primită eri scires, că în Predeal s'a ivit ună casă de bolă cu simptome de coleră. Îndată poliția a luat informațiuni și a aflat, că omul cu pricina pornise deja cu trenul dela Predeal la Brașov. Alergături acuma în dreapta, în stânga, ca să-l afle. În fine dă de el; era un țeran român dela Socolo. Îl intrăbă cum de s'a bolnavit și ce a suferit? Răspuns: Am mâncat o tocană rea de berbec și acesta mi-a stricat așa tare stomacul!

—x—

O nouă bancă românească s'a înființat în comuna Vișeu inferior din comitatul Făgărașului, cu numele „Olteanu”. Capitulul de fondare este de 10,000 fl., dintre cari 9255 fl. s'au și încasat deja. Noua bancă și-a început operațiunile încă la 1 Aprilie u. o. Revirimentul casei în primele trei luni a fost de 14,607 fl. 13 or.

Promoțiune sub „auspiciis imperatoris”.

În 10 Iulie s'a făcut la Cernăuți solemnitatea promoțiunii d-lui Vasile Găina, Român din Bucovina, ca doctor în teologie sub înalta protecțiune a Majestății Sale monarhului nostru. Procedura această se observă la toate universitățile din Austria, când candidatul la doctorat are merite mari.

Etă după „Gazeta Bucovinei” decursul acestei solemnități:

De față au fost presidentul țării, d-lu br. Krauss, însărcinat cu predarea inelului de brilante, consilierul guvernial Vilhelm Pompe, I. P. S. Sa Mitropolitul Silvestru Morariu cu membrii consistoriului, reprezentanța țării, în frunte cu mareșalul ei d-lu Iancu Lupu, gremiul profesoral al universității, bunicul candidatului, un venerabil sătean decorat cu crucea de argint, precum și un număr și distins public de dame, doamni și studenți.

Acestă solemnitate, foarte rară și onorifică pentru cadidat, universitate, familie și neam, prima la un absolvent al facultății teologice și în biserica ortodoxă, a fost începută prin discursul Magnificenței Sale D-lui rector E. Voiuțchi prin care D sa făcu cunoscută înalta decisiune a Augustului Impărat, că promoțiunea să va face sub „Summis auspiciis imperatoris”, exprimându mulțămirea universității, pentru această grație a Majestății Sale.

Rectorul Dr. Voiuțchi salută pe presidentul, care reprezintă pe Majestatea Sa la întâia promoțiune dela facultatea gr. or. teolog. „sub summis auspiciis clementissimi imperatoris”; ea este și prima promoțiune de acest fel în biserica ortodoxă. Rectorul speră, că această pildă va înflăora silința studenților, și rōgă pe president să transmită Majestății Sale mulțămirea universității și din acest incident. Rectorul invită apoi pe candidat să rostască discursul său de inaugurație.

D-lu Vasile Găina ținu apoi un discurs foarte interesant și bine ougetat despre credință și știință, ca discurs de inaugurare, și apoi urmă actul promoțiunii săvârșit de d-lu rector al universității, d-nii decan Constantin Popovici și promotor Eusebie Popovici.

Acum d-lu president al țării, baronul Krauss, luă cuvântul spre a felicita pe tinerele Doctor într'un mod însuflețitor și patriotic și a-i preda inelul de brilante, apoi d-lu Vasile Găina, spre a mulțami Augustului Impărat pentru grație, d-lor membrii a comisiunii promotore pentru funcționare, presidentului țării și distinsului public pentru participare.

Solemnitatea se termină printr'un discurs, ținut de decanul facultății, în onoarea M. S. Impăratului, care fu urmat de nenumărate strigate de „Să trăiască” și de cântarea imnului poporal, executat de corul societății „Academia ortodoxă”, apoi urmări felicitările particulare.

Profesorul Constantin Popovici felicită pe noul doctor în numele facultății teologice; dânsul doarece, ca noul doctor să-și arete recunoștința sa, cultivându patriotismul lealt. Actul sărbătoresc a promoțiunii împodobesc însă și facultatea noastră.

Războiul franco-siamez.

Paris, 28 Iulie.

Declarațiunea făcută eri parlamentului englezesc se consideră ca o simptomă de îmbunătățire.

„Le Temps” se arată satisfăcut de această declarație; dice că înțelegerea dintre Anglita și Franca în privința independenței Siamului îndată ori-ce eventualitate de discordia dintre cele două țeri.

„Figaro” publică un interview al moștenitorului presumpțiv din Cambodge, care a declarat, că ministrul afacerilor străine din Siam i-a cerut în 1891 în scris să provoe o rescollă în contra Franceșilor. Acest prinț a remis documentul d-lui Pavie; acasă pe Engles că ar fi instigatorii acestor intrigi.

O notă „Havas” asigură, că blocarea cōstei Siamului nu va deveni ofensivă decât cu începere de Luni.

Totuși „Times” află din Bangkok, că căpitanul vaporului Forfait a comunicat, că blocarea gurei Menamului a început la 26 Iulie. S'a dat termen de 3 zile corăbiilor neutre pentru a părăsi porturile. Blocarea se întinde de-alungul întregului golful Siam și a insulelor situate între cōstele peninsulei Malaca și Indo-China, dela vestul gradului al 13-lea.

Ordinea nu a fost turburată până acum la Bangkok.

În război: o corabie engleză, una germană și una olandeză.

Londra, 28 Iulie.

Sir Grey a declarat la Camera comunelor, că guvernul esaminează în acest moment cu juriții Corōnei cestiunea blocării din punctul de vedere al comerțului neutrilor.

„Reuter” află din Bangkok, că canoierii franceși au trecut eri gura și s'au întelnită ađi lângă insula Koh-Chiang cu escadra amiralului Humann.

Paris, 28 Iulie.

Nici o depeșă nu a sosit încă dela amiralul Humann; astă-seră se așteptă una.

Internatul „Pavelianu” din Beiuș.

Beiuș, Iulie 1893.

Se face cunoscută on. publică, că părinții, cari doresc a-și așeza princi în anul școlastic 1893-94 în internatul „Pavelianu” din Beiuș, destinat pentru tinerimea greco-catolică română, să-și trimită rugăile la Rectoratul institutului până în 20 August a. c. Au de a recurge și acei tineri, cari în anul trecut au fost în internatul ca solvenți.

Condițiile primirei sunt următoarele: 1) Pentru un tiner se va solvi 12 fl. pe lună, adecă pe un an întreg 120 fl. Solvirea se va efectui punctual în 2 rate anticipative, la cea ce părinții ori tutorii sunt rugați a fi cu cea mai serioasă băgare de seamă, căci altcum superioritatea va fi necesită să dimită elevii în decursul anului școlastic, decât părinții ori tutorii vor solvi ratele punctual la timpul său.

2) Tinerii primiți se vor visita la înscriere prin medicul internatului, și aceia cari diu respectu sanitar se vor afla neapți, nu vor fi primiți în șirul alumnilor.

3) Fiesce-oare tiner va aduce cu sine: a) 6 seu cel puțin 4 părechi de schimburi albe; b) 6 năfrâmi de buzunar și 2 la grunaz; c) 1 saltea (sac de paie) cu

4 fețe (lințole) albe și alte 2 de giolgiu pentru acoperirea patului; d) 2 perni cu 4 fețe și un țol ori plapomă; e) 4 ștergare și 4 servete; f) 2 părechi de călțuni ori 4 părechi de ciorapi ori obiele.

Atât vestmintele de pat, cât și schimburile toate au să fi însemnate de-acasă cu numele tinerului respectiv, așa ca numele ori să fi cusut, ori scris cu negrelă, ce nu se șterge prin spălare, căci altcum superioritatea nu poate lua răspunderea la casă căd s'ar perde ceva.

4) Are să-și aducă fie-care elev: 2 pepteni, unul rar și altul des, 3 peri pentru călțuni și 1 pentru haine.

5) Părinții ori tutorii sunt rugați a nu trimite în decursul anului tinerilor nici bani, ou atât mai puțin articlii de mâncare, fiind aceste spre dauna educațiunii și a progresului în studii, ducându de multe-ori la escese și transgresiuni.

Comandarea rechetelor școlastice, precum și a vestmintelor, se recomandă a se face prin superioritatea institutului.

Pentru suma de 120 fl., alumnii se vor împărtăși în internatul de următoarele emolumente:

1) Locuința comodă și sănătoasă, lângă apă curgătoare; provăcută cu toate cele de lipsă.

2) Viptă regulată; anume: a) Dejun: lapte ori supă de chimin. b) Prânz: trei specii; Duminea și în sărbători patru. c) Cină, două pelse.

3) Incaldă, spălat, luminat. Cari însă doresc să aibă schimburi năsprite, vor solvi 3 fl. pe an întreg.

4) Scaldă de 2 ori la lună în internatul.

5) Medic și medicină pentru morboși.

Cât pentru instrucția, toți elevii din clasele inferioare au să solvesc câte 1 fl. la lună pentru remunerarea instructorilor.

Alte informațiuni părinții ori tutorii le vor pute lua dela superior.

Ioan Buteanu, Rectorul internatului Pavelianu.

Produțiuni și petreceri.

Invitare la petrecerea de veră, ce se va arangia din partea inteligenței române din Reghin și jură Joi în 10 August u. 1893, în sala de veră din promenada orașului.

Venitul curat e destinat în favorul fondului reuniunii femeilor române înființate în Reghin.

Prețul intrării: de persoană 1 fl., de familie până la 3 membri 2 fl., dela 3 membri în sus 3 fl.

Suprasolviri marinimose se primesc ou mulțamită și se vor ouita pe cale dia-ristică.

Duminea în 1/13 August 1893, Reuniunea femeilor române gr. cat. din Roșia va arangia, în „Carpini”, o petrecere de veră.

Venitul curat este destinat pentru fondul Reuniunii.

Presidiul comitetului arangiator: Eufimia Caian și Dr. Simeon Caian. Fiind timpul nefavorabil, petrecerea se va ține la Casin.

Inceputul la 2 ore p. m. Intrarea: de persoană 50 or. de familie 1 fl.

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Iulie 1893.

Banote rom. Cump.	9.81	Vând.	9.84
Argint român.	9.76	„	9.80
Napoleon-d'or	9.85	„	9.98
Galbeni	5.78	„	5.83
Ruble rusești	128.1/2	„	—
Mărci germane	60.90	„	—
Lire turcești	10.92	„	—
Scrișuri fonc. Alb. 6%	101.—	„	—
„ „ „ 5%	101.50	„	—

Dr. I. T. Mera
medic român
în Karlsbad.
Marktplatz „Tempel.”

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iulie 1893.

Renta ung. de aur 4%	115.65
Impr. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.50
" " " " argint 4 1/2%	101.—
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare	95.50
Despăgubirea dijmei de vin	98.50
Imprum. ung. ou premii	148.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	97.15
" " " " argint "	96.85
" " " " aur "	118.85
Losuri din 1860	147.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	980.—
" " " " ung. de credit.	419.50
" " " " austr. de credit.	336.75
Galbeni imper.	5.86
Napoleondori	9.88
Mărci imp. germ.	61.07 1/2
London (lire sterlinge)	124.75
Rente de corone austr.	96.50
" " " " ung.	94.55

Nr. 3162—1893.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la darea pe agoniseli de a III clasă.

Din partea subscrisului oficiu orășenesc de dare se aduce spre știința publică, cumcă conspectele asupra măsurării dărei compuse de direcțiunea finanțiară reg. ung., cari conțin cuotele de dare pro 1893, 1894, și 1895 referitoare la darea de agoniseli de a III-a clasă asupra contribuabilor mai jos amintiți, se află conform art. de lege 44 din 1883 (§. 18) în decursul de 8 zile i. e. din 1 până incl. 8 August a. o. la subscrisul oficiu spre examinare din partea fiă-cărui, oferindu-se fiă-cărui ocaziunea de a-și face eventuale observațiuni asupra cuotelor de dare atât pentru persoana sa proprie, câtă eventualminte și pentru alții. Observările aceste se pot așterne pe cale scripturistică în decursul acestor 8 zile la direcțiunea finanțiară reg. ung., mai târziu însă la comisiunea măsurării de dare.

Totă-deodată se amintesc și dărele în cari se vor ține din partea comisiunei măsurării de dare pertractările asupra dărei pe agoniseli de a 3-a clasă, observându-se totdeodată, cumcă pertractările se vor ține în casa statului în totă ziua dela 8—1 ore înainte de prânđu, cu care ocaziune și pot contribuabilii face observațiunile, seu în persoană seu prin plenipotențiați, asupra cuotelor de dare valabile în sensul §. 11 al art. de lege XLIV din 1883 pentru anii 1893, 1894 și 1895.

Măsurarea dărei se va suscepe în următorul șir:

- Joi în 10 August 1893: Lemnarii, aurarii și măsurii dela post. 1—57.
- Vineri în 11 August 1893: Mășele, trifterarii, birjarii, dela post. 58—132.
- Sâmbătă în 11 August 1893: Cismarii, dela post. 152—208.
- Luni în 14 August 1893: Pantofarii, neguțatorii de pantofarie, dela post. 209—268.
- Mercuri în 16 Aug. 1893. Barbierii, frizerii, cofetarii, arhitecții, antreprenorii de clădiri, strungarii, pictorii, fotografi, văpsitorii de straie, de odăi, de firme, de stofe, lustritorii și văpsitorii cu lac, dela post. 133—151, și dela 269—312.
- Joi în 17 Aug. 1893. Năsiparii și cărășii dela post. 313—419.
- Sâmbătă în 18 Aug. 1893: Posesorii de scalde, arêndașii de scalde, baia de abur, farmaciștii, ștrimpfarii, dogarii, tapișerii, urluerii, rotarii, pâlărierii, comercianții de pâlării, dela post. 420—462.
- Luni în 21 Aug. 1893: Fabricanții de perii, posesorii institutelor de prostituțiune, fabricanții mărfurilor de lută, fabricanții de piele, fabricanții de oțet, fabricanții materialului de lemne, fabricanții mărfurilor de lemne, fabricanții de gaz, fabricanții scaunelor de trestie, fabricanții de rozol, liquer și spirit, berarii, fabricanții de săpun, fabricanții de chibrituri, fabricanții de sodă, fabricile ștrimpfărilor asociați. dela post. 468—507.

Martți în 22 Aug. 1893:

Mașiniștii, tehnicii, măestrii de calapode, impletitorii de coșuri, grădinarii și grădinarii de lux, mănșarii, faurii, comercianții de ape minerale, de așternuturi, de vinuri, arêndașii de cârotumi, comercianții de bere, de mobile, pielarii, agenții, neguțatorii de semințe și vândătorii de drojii dela post. 508—549.

Mercuri în 23 Aug. 1893:

Angroșiștii de sare, neguțatorii de produse, strae, oșe, sdranțe, cereale și de lemne, librării, opticii, neguțatorii de cânepă, de făină, arêndașii de mori, posesorii de mori, neguțatorii de haine, neguțatoarele de articoli de modă pentru dame, pâlărierii de dame, dela post. 550—599.

Joi 24 Aug. 1893:

Marchetanii, lipscanii, dela post. 600—627.

Vineri în 25 Aug. 1893:

Vânduătorii de petrol, neguțatorii de coloniale, și victualii, dela post. 628—629.

Sâmbătă în 26 Aug. 1893:

Sfêrnarii dela post. 650—718.

Luni în 28 Aug. 1893:

Neguțatorii de vite, de paseri, de peșce, de pome, de lapte, brânză, unt, ouă, și de alte alimente.

Martți în 29 Aug. 1893:

Ceilalți neguțatori ou mărunțuri și zarzavat, cari sunt înscriși în listele pentru măsurarea dărei dela post. 783—847 și numiți dela post. 783—847.

Mercuri în 30 Aug. 1893:

Neguțatorii de giamantane, porcelană, sticlă și mărfuri de galanterii, depositarii de mașini de cusut și ferarii. Afară de aceștia, oăroiurarii, dela post. 865—892 și dela post. 848—864 și 865—892.

Joi în 31 Aug. 1893:

Cărciurarii dela post. 853—937.

Vineri în 1 Septembrie 1893:

Cărciurarii dela post. 938—998.

Sâmbătă în 2 Sept. 1893:

Cărciurarii, birtășii, arêndașii de hotele, proprietarii de hotele, restauranții, furnisorii de mâncare la spitale și la Petrut, arêndașii și proprietarii hotelor dela post. 981—1027.

Luni în 4 Sept. 1893:

Petrarii, librării, tipografii, redactorii și editorii de gazete, ascuțitorii de cuțite și brice, funarii, constructorii de canale de pêtără, pardositorii și zidarii dela post. 1028—1071.

Martți în 5 Sept. 1893:

Lăcătușii, mecanicii, colecantii de loterii, giambașii de cai, organişti, ceasornicarii, mășarii, proprietarii de mașini pentru tăerea lemnelor, morarii și arêndașii de mori dela post. 1072—1055 și 1152—1173.

Mercuri și Joi în 7 Sept. 1893:

Măcelarii, afumătorii și fabricanții de salam dela post. 1056—1151.

Sâmbătă în 9 Sept. 1893:

Veterinarii, dantistii, medicii, advocații și notarii reg. dela post. 1174—1222.

Luni în 11 Sept. 1893:

Brutarii și plăcintarii dela post. 1223—1274.

Martți în 12 Sept. 1893:

Zarafii, pilarii, postovarii, neguțatorii de postavă, perpetarii, stabilementele de spălat, șelarii, proprietarii de pensionate și de școle de bucătării, asilele de copii, ourelarii, cojocari, maestrii de dans și argășitorii dela post. 1275—1335.

Mercuri în 13 Sept. 1893:

Instructorii în limbi streine, contabilii, profesorii de clavir și de musică, acordatorii de pianuri, croitorii de bărbați și femei și croitorese de albituri, dela post. 1336—1393.

Joi în 14 Sept. 1893:

Cărășii pentru lemnele primăriei, speditorii de carne, var și mărfuri dela gară, voiașorii, agenții de asigurățiune și comerț, abatorii orășenesci și accisurile orașului Brașov, casa de amanetare din Brașov, musica orășenescă dela post. 1354—1450.

Vineri în 15 Sept. 1893:

Anteprenorii de lucrări la calea ferată, de curățitului stradelor, de pompe funebre, birourii de informațiune, societatea baro-

metrică (budarii), esecutorii, dărstarii și musicanții dela post. 1451—1516.

Sâmbătă în 16 Sept. 1893:

Neguțatorii de vechituri, arêndașii de pământuri dela 1517—1541 și 1723.

Luni în 18 Sept. 1893:

Arêndașii de pământuri dela 1724—2153.

Martți în 15 Sept. 1893:

Indreprinderile și reuniunile supuse așternerei de socotel și cei ulterioari încărați cu dare.

Mercuri în 20 Sept. 1893:

Cei rămași de Mercuri și ulterioari înscriși la dare.

Brașov, 28 Iulie 1893.

1—2. **Oficiul orășenesc de dare.**

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurecu, și în tutungeria I. Gross.

Butoe gole de cement.

circa 1500 în stare bună sunt de vândare cu preț ieftin de întreprinderea de clădiri Monier, Brașov, biroul în casa la „Sora.“ Doritorii a se adresa la birou. 179,2—3

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisorului administrațiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

primesce depuneră spre fructificare pe lângă 4 1/2 % și plătesce însași darea de venit pentru ele.

Escomptează cambii cu interese dela 5 1/2 în sus;
Acordă împrumuturi pe ipotece, până la jumătate a valoarei lor cu 6 %;
Lombardează efecte și monete, acordându 85 % din valorea de curs, și
Giuaerii și mărfuri acordându 2/3—3/4 a valoarei lor ca împrumut, cu procente dela 5 1/2 în sus,
Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cotate la bursele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursul zilei, recomandându mai ales pentru plasări de capitali diferitele efecte române, cari pe lângă cea mai mare asigurăntă ofer un produs de peste 5 %, și cari se află totdeauna de vândare la casa institutului în Brașov;
Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassări și eliberează asemnate asupra tuturor pietelor, mai ales din România;
Rescumperă fără nici o detragere cupone, le escompteză naintea scadenței lor și cumperă cu cele mai bune prețuri cupone dela efecte române;
Ingrigesce în comisiune ori și ce transacțiă ajutată fiind de legăturile ce le întretine cu firme de rangul primu în Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientelei sale în cel mai culant și folositor mod;
Dă cu chiriă magazine și locuri de depou pe teritoriul seu alătura cu gara reg. ung. de stat și legat cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și în fine
Face asigurări asupra vieței omului, ca reprezentantă a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantajoșe ale acestei societăți, în tôte combinațiunile.
Biroul: piața, tîrgul hotelor Nr. 22, etagiul I.
Ore de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ore de cassă: 8—1.

SCHLICK Turnătoria de fer și fabrica de mașini
SOCIETATE PE ACȚII IN BUDAPESTA

FABRICA ȘI BIROUL CENTRALU: VI., Kulső vâci-ut
BIROUL ÎN ORAȘ ȘI DEPOSITULU: VI., Podmaniczky-utca 14,

Filiala depositului: VIII., Kerepesi-ut 77 sz.

Garnituri de treierat cu abur și cu vârtej (Göpel),
mai departe

Pluguri cu 2 și 3 feare patent. SCHLICK
distinge cu mai multe premii din cele mai mari

Pluguri Rayol patent,
Pluguri cu un fer sistemul Rayol, originale Schlick și sistemul Vidats.
Unelte pentru lucrarea pământului, grape și spărgători de bulgări.

Mașini de semănat în rânduri „HALADAS“, patentate Schlick.
și tôte mașinele agricole.

Mori pentru curățitul cerealelor, mașini pentru prepararea nutrețului, mori pentru uruit.

Mașini originale americane pentru legat și mașini pentru cositul bucatelor, mașini de cosit erva, drumuri de fer transportabile pentru câmp etc.

Prețurile cele mai eține. — Condițiuni favorabile pentru plată.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

15—18.